

BIBΛIO

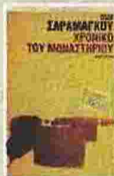
<Οι Μυκίνες χρειάζονται πάντα μια Τροία, / για να ματώσουν ευδαιμονία>

Γιώργος Μπιδάνας
(«Στασιωπικά», εκδ. Γαβριηλίδης)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στην Πορτογαλία του 18ου αιώνα

«ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ» ΖΟΖΕ ΣΑΡΑΜΑΓΚΟΥ
Μυθιστόρημα
Μετάφραση: Αθηνά Ψυλλιά

Εκδόσεις «Καστανιώτη»
Σελίδες: 384
Τιμή: 18 ευρώ

Επανεκδοση σε νέα μετάφραση του μυθιστορήματος που έγραψε ο Σαραμάγκου το 1994 και τον έκανε διάσημο και πέρα από την πατρίδα του. Αφηγείται μια ιστορία για την Πορτογαλία του 18ου αιώνα, όταν οι βασιλείς έφτιαχναν μεγάλα οικοδομήματα, προκειμένου η Λισαβόνα να αποκτήσει εικόνα ευρωπαϊκής πρωτεύουσας. Ένας βασιλιάς, λοιπόν, έταξε να χτίσει ένα τεράστιο μοναστήρι σε μια μικρή κωμόπολη, αν ο Θεός του έδινε διάδοχο. Αναγκάστηκαν να εργαστούν 50.000 άνθρωποι. Είναι η εποχή της μοναστικής ζωής και της Ιεράς Εξέτασης.

Φιλότεχνη γάτα

«ΚΑΤ-ΓΑΤ-ΚΑΡΑΓΑΤ» ΦΩΤΕΙΝΗ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ
Παιδικό
Εικονογράφηση:

Φωτεινή Στεφανίδη
Εκδόσεις «Πατάκη»
Σελίδες: 48

Πόσο πια σινεμά να δει κανείς; Μια φιλότεχνη γάτα, η Πουπέτα, κάθε βράδυ παρακολουθεί τα όνειρα της κυρίας και επιστήθια φίλης της σαν μια κινηματογραφική ταινία. Είναι τέτοια η αφοσίωση και τόσο στενή η σχέση τους, που η ουρά της γάτας αποκτά τη μαγική ιδιότητα να επεμβαίνει στα όνειρα της κυρίας της και να τα τροποποιεί. Η Πουπέτα καταγράφει την εμπειρία της σαν συγγραφέας πλέον που ξέρει πώς να εκπλήσσει. Μια τρυφερή, ευαίσθητη, ιστορία είναι το ένατο βιβλίο της Φραγκούλη, με τη γοητευτική γραφή της, που έρχεται μετά τα «Εφτά ορφανά μολύβια... εφτά ιστορίες», που κέρδισε το 2008 το Κρατικό Βραβείο παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου.

«Η Βαρκελώνη του Μανόλο», με τρεις ιστορίες του μεγάλου της αστυνομικής λογοτεχνίας Μανουέλ Βάθκεθ Μονταλμπάν. Εκδόσεις «Μεταίχμιο».

ΕΝΡΙΚΕ ΒΙΛΑ-ΜΑΤΑΣ

Από τον Γουτεμβέργιο στην εποχή του Google

Ένας εκδότης που βαδίζει προς τη χρεοκοπία «μιλά» για την... κηδεία της λογοτεχνίας και το τέλος της τυπογραφίας στη «Δουβλιναία»

ΓΡΑΦΕΙ Η ΔΗΜΗΤΡΑ ΡΟΥΜΠΟΥΛΑ
dirouboula@pegasus.gr

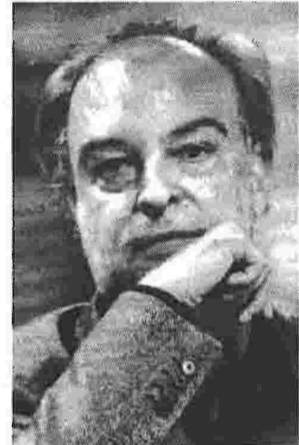
Ένα προκλητικό σχόλιο για την παρακμή της τυπογραφίας, ως μια λαμπρή εποχή της ανθρώπινης διανοησης, αλλά και ένα συναρπαστικό μάθημα σοβαρής λογοτεχνίας, για συγγραφείς, εκδότες και αναγνώστες, είναι το τελευταίο βιβλίο του Ενρίκε Βίλα-Μάτας, από τους σημαντικότερους Ισπανούς συγγραφείς. Η «Δουβλιναία» αποτελεί μια κατάθεση προβληματισμού γύρω από τον πνευματικό πολιτισμό της εποχής του Γουτεμβέργιου που οδεύει προς το τέλος του και το πέρασμα στην εποχή του Google, της ψηφιακής τεχνολογίας. Ένα μυθιστόρημα, πλημμυρισμένο με αποφθέγματα μερικών από τα σημαντικότερα ονόματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας του 20ού αιώνα, με κυρίαρχο τον Τζέιμς Τζόις και τον απαράμιλλο «Οδυσσέα» του, κορυφαία στιγμή του γαλαξία του Γουτεμβέργιου.

Αν σε προηγούμενα βιβλία του ο Βίλα-Μάτας χρησιμοποιεί ομοτέχνους του ως λογοτεχνικούς ήρωες, προκειμένου να εκθέσει τους προβληματισμούς του γύρω από τη λογοτεχνία, στη «Δουβλιναία» δίνει τον κεντρικό ρόλο σε έναν απογοητευμένο εκδότη, ο οποίος πάσχει από τη θλίψη κάθε σοβαρού εκδότη να ανακαλύψει τον «μεγάλο συγγραφέα». Ο εξηντάρης Σαμουέλ Ρίβα ανήκει στο σπάνιο είδος των πολύ καλλιεργημένων εκδοτών λογοτεχνίας, που διαβάζει όλα τα βιβλία του, έχει έναν κατάλογο με λαμπρά ονόματα και δεν υποκύπτει ποτέ στα εμπορικά κελεύσματα των μπρεστ σέλερ. Καλός εκδότης αλλά κακός διαχειριστής της επιχείρησής, βαδίζει ολοτακώς προς τη χρεοκοπία κι αποφασίζει να κλείσει τον εκδοτικό οίκο. Συνταξιούχος πια, ξεχασμένος από τους ψευτοφίλους του επαγγέλματος, απομονωμένος στο σπίτι, κολημένος στο Διαδίκτυο, σαν «κικικομόρι» (έτσι ονομάζονται στην Ισπανία οι εξαρτημένοι από το Διαδίκτυο εφηβικοί), παρά τις προσπάθειες της

« Στο κάτω κάτω, η ζωή είναι ένα ευχάριστο και σοβαρό πέρασμα από διάφορες κηδείες

γυναίκας του -«η προσωποποίηση του ενθουσιασμού»- να τον αποσπάσει από το νέο πάθος του (το παλιό, το αλκοόλ, υποτίθεται πως το έχει ξεπεράσει, προς το παρόν), επισκέπτεται κάθε Τετάρτη τους γονείς του, ζει δηλαδή μια ρουτίνα. Από αυτήν βγαίνει χάρη σε ένα όνειρο που του υποδεικνύει ότι το νόημα της ζωής του είναι το Δουβλίνο, η πατρίδα του Τζόις και του Μπέκετ, που τράβηξαν τη λογοτεχνία στα άκρα.

«Αμα μπεις στον κορό, κόρεψε», όπως θα έλεγε και ο Σελίν. Ο πρώην εκδότης αποφασίζει να κάνει ένα ταξίδι στο Δουβλίνο ή, αλλιώς, ένα άλμα από τον γαλλικό στον αγγλικό πνευματικό πολιτισμό. Μαζί με άλλους τρεις, από τους ενα-

Ο Ενρίκε Βίλα-Μάτας προβληματίζεται σχετικά με τον πνευματικό πολιτισμό στη «Δουβλιναία»

«ΔΟΥΒΛΙΝΙΑΔΑ» ΕΝΡΙΚΕ ΒΙΛΑ-ΜΑΤΑΣ
Μυθιστόρημα
Μετάφραση: Νάννα Παπανικολάου
Εκδόσεις «Καστανιώτη»
Σελίδες: 320
Τιμή: 16 ευρώ

πομείναντες φίλους, συγγραφείς που γνωρίζουν το Δουβλίνο και την ιρλανδική λογοτεχνία, ταξιδεύουν στη βροχερή πόλη του «Οδυσσέα» και βαδίζουν στα χνάρια του Λέοπολντ Μπλουμ, του ήρωα του λογοτεχνικού αριστουργήματος. Απώτερος σκοπός του Ρίβα είναι η κηδεία της λογοτεχνίας ως τέχνης σε κίνδυνο. Μια κηδεία για το τέλος της τυπογραφίας, για τον κόσμο των πραγματικών συγγραφέων και των ταλαντούχων αναγνωστών. Πότε; Μα στον εορτασμό της Bloomsday, 16 Ιουνίου, ημερομηνία κατά την οποία διαδραματίζεται ο «Οδυσσέας». «Στο κάτω κάτω, η ζωή είναι ένα ευχάριστο και σοβαρό πέρασμα από διάφορες κηδείες» ή αλλιώς «μια διαδικασία κατεδάφισης».

Η αλλόκοτη παρέα, συμπαθής, χάρη στο χιούμορ και τη μαεστρία του Βίλα-Μάτας, παρασύρει τον αναγνώστη στο γοητευτικό σύμπαν της λογοτεχνίας, στην περιπέτεια και τους κινδύνους της. Μήπως εν τέλει πρέπει να αναζητήσουμε όχι την τέχνη της λογοτεχνίας αλλά την τέχνη της ίδιας της ύπαρξης; Κατά τον ίδιο τον συγγραφέα, όπως αναφέρει προς το τέλος του βιβλίου, το ταξίδι του ήρωά του στο Δουβλίνο, άρα και η ίδια η «Δουβλιναία», είναι ένας «μοναχικός περίπατος κατά μήκος της γέφυρας που ενώνει τον σχεδόν υπερβολικό κόσμο του Τζόις με τον πιο λακωνικό του Μπέκετ, ο οποίος είναι τελικά η βασική διαδρομή -τόσο λαμπρή όσο και καταθλιπτική- της σπουδαίας λογοτεχνίας των τελευταίων δεκαετιών: η διαδρομή που πάει από τον πλούτο ενός Ιρλανδού στην εσκεμμένη πενία του άλλου, από τον Γουτεμβέργιο στο Google, από την ύπαρξη του ιερού

(Τζόις) στη σκοτεινή εποχή της εξάλειψης του Θεού (Μπέκετ)».

Με τη «Δουβλιναία» ο αναγνώστης απολαμβάνει και το λογοτεχνικό περιβάλλον του Βίλα-Μάτας, καθώς πλήθος συγγραφέων παρελαύνουν από τις σελίδες, μέσα από ένα απάνθημα αποσπασμάτων. Ακόμη όμως κι αν δεν είναι εξοικειωμένος με το έργο τους, ο αναγνώστης δεν θα δυσκολευτεί να παρακολουθήσει το νήμα της αφήγησης που περικλείει κι άλλα θέματα, όπως τον φόβο της ηλικίας και του θανάτου, την αγάπη κυρίως για το καλό βιβλίο.

ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ

«...Αν απαιτείται ταλέντο από έναν εκδότη λογοτεχνίας ή από έναν συγγραφέα, πρέπει να απαιτείται και από τον αναγνώστη. Διότι, αν μη γελιόμαστε, το ταξίδι της αγνώστου περνάει πολλές φορές από πεδία δύσκολα, που απαιτούν από τον αναγνώστη να διαθέτει την ικανότητα να συγκινηθεί επειδή είναι νοήμων, να έχει τη θέληση να κατανοήσει τον άλλο και να προσεγγίσει μια γλώσσα διαφορετική από αυτήν της καθημερινής μας τυραννίας (...). Οι συγγραφείς απογοητεύουν τους αναγνώστες, αλλά συμβαίνει και το αντίθετο: και οι αναγνώστες απογοητεύουν τους συγγραφείς όταν αποζητούν σ' αυτούς μονάχα την επιβεβαίωση ότι ο κόσμος είναι όπως τον βλέπουν οι ίδιοι...». (σελ. 69)